

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 50 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 25 Ianuarie, 1888.

Coroana Bulgariei apasă greu asupra capului tinerului principe Ferdinand. Călătoria lui prin Rumelia, dacă ar fi să credem depeșelor, cari se espe-dară în toate părțile, seamănă cu o cale triumfală, și entuziasmul, banchetele, primirile strălucite și spontanee, tradează destulă istețime pe partea celor ce le au arangiat tocmai imediat după puciul dela Burgas, dar ele nici decât nu sunt menite ai procura o stabilitate pe tronul cel spinos, pe care șede aji. Cu risicul de a și periclita sănătatea și chiar viața a plecat Ferdinand I prin Rumelia însoțit de mama sa, princessa Clementina, și până vor ținea păralele, el poate conta pe simpatiile bulgarilor, dar ale Europei și în special a le Rusiei el nu e în stare să le câștige cu nici un preț.

Dar chiar și când și-ar scî el câștiga simpatiile poporului bulgar, cine nu scie, cât de puțin trag aceste în cumpăna diplomației. Esemplu eclatant avem la predecesorele acestui principe, fără a mai răsfoi paginile istoriei vechi ori moderne. Oficiul pentru afacerile esterne ale monarhiei austro-ungare își dă mare silință să delătore conflictul cu Rusia și cine poate garanta, că prețul delăturării acestui conflict în cele din urmă nu va pute fi altul, decât delăturarea principelui Ferdinand de pe tronul Bulgariei. Din tonul diarelor muscălesci se poate vedea ușor, că unde țintesc politica rusească, și vicleniei, care joacă mare rol în politică poate să i succedă nu numai delăturarea principelui Ferdinand, ci totdeodată și disolvarea legăturilor de pretenie între Germania și Austro-Ungaria, trăgând pe cea din urmă în partea sa.

Resolvarea cestiunii orientale aji o împedecă Germania acea Germanie, care a umilit Franca la 1870 și care a ciungărit pe Austria la 1866 și pe aceasta de altă parte o a împins în spre Orient, ca să vină mai curînd ori mai târziu în conflict cu Rusia, ca avînd aceste ambe de lucru și storcându și puterile, Germania se poată avea rola conducătoare în concertul Europei, și se nu aibă teamă de o eventuală alianță franco-rusească, și în cele din urmă, poate, ca să realizeze unitatea Germaniei așa, după cum și-o închipuiesc cei din Berlin.

Interesele dinastiei habsburgice cer cu întetire ca aceste eventualități să nu se valoreze și de aceea ușor ne esplicăm tendințele partidei militare din Viena, care perhoresează ori ce conflict cu Rusia și este din contră mai mult pentru o apropiere cu aceasta, e pentru susținerea păcii.

Desbaterile cele mai recente din dieta Ungariei, referitoare la o încheiere a convențiunii co-

merciale cu Germania nefavorabilă intereselor noastre economice demustră însă, că maghiarii nu au nici o temere față de Germania, ei jertfesc bucuros toate interesele economice industriale și comerciale intereselor germane numai și numai să nu se strice cu nemții din Germania.

Până când va fi Ungaria și chiar și Austria în stare să susțină pretenia aceasta păgubitoare, noi nu cercetăm, dar tare ne temem, că cu ruina economică va bate la granițele Ungariei și ruina politică și ușor ne putem pomeni, că în locul actualii forme de stat va răsări federalismul sau crâncenul absolutism, care nu poate fi dorit de nimenea.

Revista politică.

Deodată cu scirile pacinice, menite a delătura multe temeri, ce au cuprins întreaga Europă, sosesc sciri, cari de cari mai alărmătoare. Rusia se pregătesc meru de războiu, ear bărbații cei ce poartă politica și foile rusești nu încetează a asigura lumea, că Rusia nu voesc decât susținerea păcii.

În aceasta stare încordată, în care se găsesc mai toate statele europene, mare svon a produs publicarea tractatului de alianță austro-ungaro-german, ce s'a făcut d'odată în foile oficiale din Berlin, Viena și Budapesta. În fruntea acestui tractat de alianță se află o mică introducere, în care se arată, că guvernul austro-ungar și cel german au aflat de bine a publica tractatul încheiat în 7 Oct. 1879, cu scop d'a înlătura diferite presupuneri despre caracterul lui curat defensiv. Ambele regime au fost conduse în politică de năsuința d'a susținea pacea și d'a împedea pe cât e cu putință complicațiunile. Textul sună astfel: În considerare, că Maj LL. împăratul Austriei, rege al Ungariei și împăratul Germaniei, rege al Prusiei și țin de a lor datorință monarchică a îngrijii pentru toate eventualitățile de siguranță imperiilor și de liniscea popoarelor; în considerare, că ambii monarhi precum prin o alianță ca cea de până acum, așa și de aci înainte prin o lucrare comună vor putea duce mai ușor în îndeplinire datorința, și în considerare, că o astfel de alianță nimenea nu o poate amenința și prin ea se consolidează stipulațiunile tractatului de Berlin pentru menținerea păcii, ambii monarhi, după ce ș'au promis serbătorește, că *învoirea de caracter curat defensiv nu nutresc tendențe agresive în nici o parte*, au hotărît a încheia o alianță de pace și de reciprocă apărare.

Articulul I: În cas când Rusia ar ataca pe vreuna dintre cele două imperii contrahente, inaltele

puteri sunt îndatorate a se ajuta una pe alta cu toată forța armată a imperiilor lor și conform acesteia și pacea a o încheia numai în conșlegere și în comunitate. Art. II: Când o altă putere ar ataca pe una dintre părțile contrahente, se îndatorează cealaltă putere contrahentă nu numai a nu ajutata pe atacător, dar a păstra cel puțin o neutralitate binefăcătoare față de puterea contrahentă. Când însă într'un astfel de cas puterea agresivă ar fi spriginată din partea Rusiei, fie în o cooperatiune activă, fie prin măsuri militare, cari ar amenința pe puterea atacată întră artic. I în valoare. Art. III: Tractatul rămâne nealterat în caracterul seu pacinic și tainic între ambele puteri, comunicarea lui unei a treia puteri se poate face nu mai prin înțelegere comună. La întervenirea din Alesandrowo ambele puteri contrahente, cu toate sentimentele manifestate de țarul Alesandru II-lea, au rămas în dubie speranță, că înarmările Rusiei pentru ele nu sunt amenințătoare. Decumva se va dovedi de greșită aceasta speranță, *amendouă părțile își vor ține de a lor datorință și loialitate a pune puțin temei pe manifestatiunile lui Alesandru și a privi atacul îndreptat în contra uneia drept atac îndreptat în contra amendurora*. Acest tractat a fost semnat la Viena, 7 Octobrie 1879 de ministrul de esterne, contele Iuliu Andrassy și de ambasadorul german prințul Henric VII de Reuss.

Publicarea tractatului de alianță austro-german a tras cea mai mare atențiune a tuturor cercurilor politice și se comentează în diferite feluri. Părerea predominantă este, că publicatiunea documentează în mod serbătorec intențiunile pacinice ale puterilor contrahente și poate servi de o aprobare a împărțirilor, pe cari principele Bismarck le a făcut în aceasta privință țarului cu ocaziunea audienței din Berlin; publicatiunea mai documentează, că numai casus foederis mai poate susține pacea europeană. „Reichsanzeiger“ din Berlin dice, că acest pact a fost amintit și în discursul de tron german din 24 Nov. 1887; mare senzațiune însă a făcut scirea, că în împregiurările de acum ale casei împărătesci, conducerea supremă a armatei germane pe câmpul de luptă va fi concretă regelui Albert de Sacsonia.

La ordinea zilei este și un articol al organului iubitoriu de pace rusec „Novoje Vremja”, care accentuează iubirea pacinică a Rusiei și asigură, că Rusia se pregătesc numai de defensivă. O autoritate militară se exprimă, că *la 8¹/₂ corpuri de armată rusești, ce se află în granițele vestice stau față în față 16¹/₂ corpuri de armată austro-germană, că Germania în șesprezece zile pe rețele ei de fer poate*

FOIȚA.

SIGNUL.

(Reminiscente din viața scolară.)

(Înceere.)

Am amintit, că învățatoriul meu era om, care sciea, că timpul tinereții e aur și de aceea nici pauzele nu le lasă să treacă nefolosite bine. Pentru pauze aflase acest învățatoriu o ocupațiune, care nu prea era asteptată cu dragostea, cu care se acceptă pauzele. Iată o aceea:

Deși nu istorisesc lucruri din cine scie ce timpuri vechi, cu toate acestea, vedînd cum s'au lucrurile astăzi, affu o diferență foarte mare. În acele timpuri în scoalele capitale limba germană era lucru de căpetenie, deja în clasa a II normală, elevii erau siliți a și cumpera „Fibel“.

Fiind că pe timpul acela învățatoriul, care făcea progrese cu elevii sei în limba germană, era tocmai așa de laudat, ca unul de aji, care face spor în limba magiară, învățatoriul meu, om cu ambiție, căruia reputatiunea de învățator harnic îi era mai pe sus de toate, pentru-ca se făcă spor în limba germană, silia pe elevi ca în pauze să vorbească nemțesce, așa cum scieam Pentru ca însă el se fie asigurat că dispo-

sițiunea lui să respectează, introduse un libel, boțezat cu numele „Signul”, (dela signum) care libel se preda îndată aceluia, ce vorbea românesce, ca să scrie în el 20 substantive din limba germană, să le învețe de rost și apoi să pîndească și el pe alt elev, care din greșală ar vorbi românesce, ca să îl poată preda cu cuvintele: Nimm das Zeichen; nimm das Zeichen! Du hast romänisch gesprochen.

La auzul acestor cuvinte elevul, care vorbise românesce trebuia vrînd ne vrînd să primească signul, să scrie și el 20 cuvinte în el, să le învețe și apoi să caute să se scape de el ca antecesorul seu. Signul era spaima tuturor elevilor prin urmare și a mea. Causa, pentru-ce el însuși atîta groază era, că noi elevii nu scieam nemțesce și dacă vream să vorbim, trebuia să răscolim gramatica și dicțiionarul. Ca să nu vorbim, nu se putea, căci eram cu mult mai guralivi, decât ca signul să ne astupe gura cu desăvîșire.

Pentru ca din când în când însă să ne putem da focul dela inimă în limba, ce o învețasem dela mama, să ne exprimăm durerea ce ne cauza signul, ne depărțam de cel cu signul ca de ucigă l crucea.

Întîmplându-se însă ca acesta să ne surprindă, vorbind românesce, acela care era auzit mai în urmă, trebuia să primească signul fără multă rugămintă. Scuse, că nu numai eu am vorbit ei toți, n'aveau loc, și dacă la adresa: Nimm das Zeichen! răspundea

cu nein, era vai de el, dacă-l spunea învățatoriului care am spus, că era foarte sever.

A vorbi nemțesce, prin urmare a face us de sign, nu eram obligați numai în micile pauze dintre oarele de instrucțiune, ci și în drumul nostru către casă, așa că năpasta de sign era tot cu noi și numai acasă nu i aveam grija. Vorbia care va dintre elevi pe stradă românesce cu colegul seu, era de ajuns, ca să fie auzit de cel ce avea signul ca de altă dată să observe dispozițiunea luată de învățatoriu. Nu odată ci de mai multe ori se întempla, că cel surprins vorbind românesce, la provocarea: Nimm das Zeichen! să-și facă urechea toacă și să-și iuțească pașu cât mai tare. Cel cu signul nu întîrziă a se lua după el și abia resuflînd a-i striga ca să primească signul. Provocatul vedînd, că este urmărit și că s'a acățat de el cel cu signul ca racul de coada vulpei, o rupea la fugă și era norocul lui, dacă era mai iute de paș, ca să nu fie ajuns.

De bucurie însă că a putut scăpa, putea să se bucure numai până în ziua următoare. În aceasta și, spunînd învățatoriului cel cu signul întemplarea, era rău de cel ce a fugit.

Atîta despre întrebunțarea signului. Acum să mai amintesc ceva despre procedura învățatoriului, când vrea să scie, dacă manipulara cu signul se îndeplinește cu toată acuratețea sau nu. Spre acest scop el făcea din când în când controlă, întrebînd,

transporta un milion de armată. Crescerea armatei germane amenință pacea Europei. Sensațională e și scirea, ce ne vine din Paris: *Ambasadorul rusesc a luat parte la dineul presidentului în urma instrucțiunilor primite dela guvernul din Petersburg.*

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Baia de Criș, 25 Ianuarie, 1888.

(Încehere.)

Mai interesant este apăratoriul adv. a lui Hollaky, el afirmă: „furia națională împreună cu fanatismul religios în singuraticii preoți români, a făcut de ei un instruat pe martori, ba i-au amenințat cu blestemuri bisericesci, dacă nu fasionază după placul lor.”

Nu a fost înaintea lor întrebarea, că ce s'a întâmplat, fără numai român sau maghiar! Minunate grațiosități maghiare! Aceste le dăce un avocat, le publică apoi și „Pester Lloyd” în timpul, când neri negri dela nord se ridica asupra patriei noastre!

Preoții români sunt cuprinși de furia națională, de fanatism religios, sunt gata a mânca maghiari, acesta e sensul. Dacă din nefericire așa ar fi, atunci din comisiunile de alegere din Baia de Criș — (afară de bărbații de încredere a partidei lui Truța, cari se bucură de popularitate) — nici unul nu s'ar mai putea preumbla singur pe stradă.

Preoții Zarandani, în specie din pretura Brad și Baia de Criș vreau să scie lumea, că nu și părăsesc poporul lor, nici în rău. Bine disciplinați sub șeful lor tractual merg cu pieptul deschis, și cu fruntea senină, înfruntă ticăloșiile și calumniile ce li se aruncă fără nici o basă.

Din întreagă investigarea raportul scoate la iveală numai spusele martorilor lui Hollaky, toți compromiși la alegere; ear fasionile noastre le miștifică și retace.

Motivarea verificării este atât de confuză după raport, încât nu scii ce să alegi din ea.

Spesele de investigare s'au stabilit cu 509 fl. 64 cr., cari le vor suporta părțile reciproc. Cu alte cuvinte, totul a fost corect, dar de rușinea lumii să punem spesele jumătate pe Hollaky.

În fine să amintesc un cas, care va arăta, unde e ura națională! Cu ocaziunea investigării pretorele Márkosy — în cărcimă — voind a provoca scandal, chemă pe preotul nostru din Căraciu, Zeri, și-i dăce că: „e beat.” Preotul îi răspunde, „poate d' ta ești beat.” Întru aceea preotul nostru a fost dus de un gendarm la oficiul pretorial și aici în mod mișlesc spune preotul nostru, că l'a palmuit pretorele.

Aici e ura. Preotul a acusat pe pretore.

Așa stă lucrul, ceea ce se o scie lumea..

Ilie.

Doamna Antonina de Gerando directoara scoalei superioare de fete în Cluș.

(Încehere.)

5. În fine doamna directoară susține cu tot dreptul, că în limba maghiară nici până în ziua de astăzi nu se află cărți școlastice compuse anume pentru scoalele superioare de fete, că însă cărți de aceea nici nu se pot compune, ca la comandă, nici a se transplanta bine rău, cum se întâmplă din cărți școlastice de ale altor popoară, nici a se compune, sau vorbind mai esact, a se înseila cunoscințe ceci complicate, într'o limbă greoaie, împistritate cu terminologii neau-

đite la nici un alt popor din Europa și încordate în perioade, care nu te lasă nici să resuflă, precum se află și la germani multe de acestea, de care apoi traduc sau prelucră și profesorii maghiari în limba lor. Tot așa drept are dna directoară, când susține, că ori-ce cărți școlastice destinate pentru tinerul seces femeiesc trebuie să fie compuse așa, încât din țesătura lor să se simtă oare și cum, că autorii lor și câștigaseră chiar în scoalele de fete experiența întinsă didactică și că cunosc în deajuns adevăratele necesități spirituale și mai în scurt aceea ce se numește naturelul femeii. Dară în fine nu ne îndoim, cumcă și dna de Gerando este pătunsă de marele adevăr, că la ori-ce școală pot să fie cărțile școlastice încă atât de perfecte și disciplină cât mai strictă, litera însă va rămâne moartă, dacă în personalul didactic va lipsi spiritul dătătoriu de viață, metoda, care scie să îndemne, să îndulcească pe tinerime cătră școală, să deștepte în trēnsa o nobilă rivalitate.

Întrebările puse de dna de Gerando în interesul instrucțiunii maghiare, mai naționale decât este ea până acuma, sunt toate la locul lor și încă așa, încât și noi am putea să învățăm din acelea. Eacă așa urmează oamenii înțelepți și pătunși de vocațiunea lor grea, dară frumoasă. După experiența de dece până în 15 ani făcută cu scoalele de fete, în fine es și în țările străine ca să aște din propria intuițiune ce scoale pentru secul femeiesc există pe acolo, cum sunt organizate, ce progrese fac și ce defecte vor fi având; îndată apoi se întorc la ale lor, fac studii comparative, descopere scăderile și apoi propun cu blândețe mijloace de îndreptare și perfecționare. Ce ar fi dis oare publicul ungueresc, dacă aceea damă sau alte persoane ar fi sărit îndată la un an după deschiderea scoalei de fete din Cluș și ar fi strigat în gura mare, că de e.: aceea are defecte din nascerere, căci adevă ea nu s'a născut cu capul, ci cu picioarele înainte, sau vreo altă absurditate ca aceasta, și apoi curat numai din arțag și caprițiu și-ar fi dat demisiunea pe când publicul o primise cu toată plăcerea și sampația? Acel public în casuri de aceea este mai scurt la vorbă. La toți câți s'ar fi sculat asupra scoalei din Cluș, pe care anume cetățenele o așteptaseră cu mare dor, le-ar fi plesnit în față dăcându-le: sunteți vrășmași ai scoalei maghiare; o defaimați în favoarea celor două pensionate străine din loc germane-franceze, și voiți înrădăcinarea și mai adēncă a limbei, a datinelor, a spiritului nemțesc; acum ve cunoașcem, cine sunteți.

Tot începutul este greu ori când și ori unde; la nimeni însă și nicăiri nu este însoțit de greutatea atât de multe și mari ca la românii din această țară; eară după-ce au început, li se mai trag și palmi peste față. G. Barițiu.

Învățământul industriilor de casă.*)

(O întreprindere laudabilă, care merită să fie spriginită și imitată. — Însemnătatea industriilor de casă. — Necesitatea de a se introduce învățământul industriilor de casă în școala poporală.)

După cum e știut, dnii G. Moian și C. Mușlea, doi învățători zeloși din orașul nostru, deschiseră în luna August un curs de industrie de casă, care a durat 3 săptămâni și la care au luat parte mai mulți învățători de aici, din Dârste, Săcele, Crisbav, Poiana-Sărată, Sighișoara, Sas-Sebeș, Câmpeni și chiar din Bărladul Moldovei.

Au fost cu totul 17 învățători, 1 normalist (preparandist) din Bărlad, 1 sergent major manipulant, 2 cantori, 1 elev dela școala de sculptură din Săcele, 1 student de clasa I comercială, 1 student de clasa VIII gimnasială și un student dela universitatea din Viena.

*) Din partea unui amic al foaiei noastre ni se cere reproducerea articilor publicați în aceasta materie în „Școala și Familia,” cu scop de a reveni asupra lor. Red.

Dar ce era lădița lui Dđeu? Nimic altceva decât o cutie de lemn, o lădătuie cu trei chei, cari erau purtate de trei elevi. În această lădiță se puneau pe fie-care lună din partea fie-cărui elev mai mulți cruceri cu scop, ca din acestia să se cumpere cărți și la alte recușite, trebuincioase pentru școală, elevilor mai săraci. Lădița lui Dđeu nu numai, că și revărsa binefacerile sale asupra elevilor mai săraci, ci ea era un izvor de bucurie și pentru ceilalți elevi, cari priviau cu satisfacțiune la elevii, înzestrați cu cărți cumpărate cu banii lor. — Mi-am adus aminte de „lădița lui Dđeu,” ca de un bun mijloc aplicat de învățătorul meu de a deprinde pe micii elevii la fapte frumoase. Și un atare mijloc și astăzi ar face onoare ori și cărui învățătoriu, care-l introduce.

Afară de cele istorisite din viața mea școlară de odinioară, ar mai fi multe de dis, acelea însă mi le rezerv pentru altă dată, mai vėrtos, că aparțin unui alt timp.

Din cele, ce s'a spus până aci una ese la iveală și adevă tabloul unui învățătoriu cu interes față de școală. Interesul și disciplina severă, ce trecea de multeori în esagerațiuni, sunt pe scurt însușirile caracteristice ale acestui învățătoriu.

Stricteța cea mare, care s'ar părea că detrage din afirmarea de a-l numi învățătoriu la înălțimea chemării sale, dispăre pe lângă zelul ce caracteriza pe acest părinte sufletesc al meu de odinioară. Și

Un mic număr adevărat, față de numărul cel mare al poporului și în deosebi al învățătorilor nostri.

Creдем însă, că pe mulți fi va fi reținut dela cercetarea cursului nu lipsa de interes, căci românul a dat îndesultitoare doveđi, că este accesibil ori căror idei de progres, ori căror instituții de cultură, și că el vrea și să dă toate silințele, adeseori cu învingerea celor mai mari pedeci, a-și îndrepta voinicesce pașii sei pe drumul dezvoltării sale spirituale și materiale.

Dacă totuși frecuența cursului amintit n'a fost destul de impunătoare, cauza a putut fi numai, că pe unii fi va fi reținut lungimea drumului, pe alții însă împregiurarea, că, adevărul vorbind, mulți nu credeau, că cursul anunțat de Moian și Mușlea va să aibă un rezultat așa de mulțemitoriu, am putea dăce strălucit, precum în faptă l'a avut.

„Să fi știut învățătorii nostri,” așa dăceau doi învățători escelenți, — unul dela Sas-Sebeș și celalalt dela Câmpeni *) „cât de mult pot profita dela cursul d-lor Moian și Mușlea, n'ar fi întreat nici unul de lungimea drumului, nici de cheltue'ile călătoriei, căci însutit ar fi fost răsplătită osteneala și cheltuelile lor.”

Și în adevăr, cine a avut ocaziune să vadă obiectele espuse, lucrate în timpul acestui curs, a trebuit să rămână deplin mulțemit, uimit chiar.

Visitatorul avea ocaziune să vadă pălării de paie, coșuri simple de nuele și de papură, coșuri de nuele colorate și aurite, împletituri de trestie fină pentru scaune de salon, împletituri de nuele întrebuițate la îmbrăcarea sticlelor mari și mici, lână văpsită în diferite colori, o mașină de stors miera din faguri, rame de portrete frumos aurite etc., toate obiecte lucrate de mâna măeastră a zeloșilor domni, cari au luat parte la cursul numit.

Îmi sălta inima de bucurie, vėđēnd toate acestea, care me făceau să cred, că o frumoasă perspectivă stă deschisă poporului nostru.

Și avem multă cauză a spera, că va fi astfel, căci am avut ocaziune să vėđ în mai multe rânduri, cât de însuflețiți erau învățătorii pentru acest curs, cât erau ei de hotărâți a-și da, după ajungerea lor acasă, toate silințele, ca să facă pe cât se poate de mulți cunoscuți cu aceste industrii rentabile.

Această însuflețire a domnilor învățători participatori la acest curs nu se esplică altfel, decât că dnșii sciu prețui după merit foloasele, ce ar resulta pentru poporul nostru, când fie-ce fiu al lui ar cunoașce și ar îmbrățișa aceasta industrie, pe care o poate învăța fie-cine fără multă greutate, și anume, dnșii au convingerea, că:

1. S'ar deprinde atunci a-și face fie-cine atâtea lucruri trebuincioase pentru casă cu mai nici o cheltuială;
2. Și-ar depărta uritul, fiind ocupat în timpul, care astfel cei mai mulți, neavēnd ce lucra, îl petrec în netrebnicie;
3. S'ar introduce și s'ar cultiva în multe case românesci un gust mai estetic și o viață mai plăcută;
4. Îndeletnicirea cu industria de casă i-ar reține pe mulți dela multe fapte urite, scandaloase;
5. Fii poporului nostru ar avea un nou izvor de câștig și o mai bună stare materială;
6. S'ar mări bogăția națională într'un mod considerabil. Căci numai dela pălăriiile de paie, după calculi aproximativi ar putea rămâne în punga românilor pe tot anul o sumă de mai multe sute de mii de floreni.

Aceste perspective, se vede, a umplut sufletul învățătorilor participatori la numitul curs cu atâtea însuflețire.

Aceasta e o garanție, că lucrul bine început va fi prețuit pretutindeni după adevărata lui valoare, și că astfel ne e permis a privi în viitorul acestei întreprinderi salutare cu deplină încredere.

*) Învățătorii Samuil Roșu și Nic. Corcheș.

pe elevii, cari au scris cuvinte în libel, să vadă că acelea cuvinte le sciu de rost. Controla, fiind făcută fără de veste ne silia ca să fim totdeuna pregătiți de ea.

După ce cred, că am făcut totul, ca să pociu da o idee clară despre sign și întrebuițarea lui rămâne, ca să amintesc, într'u cât această măsură de învățământ a produs rezultatele intenționate de învățătoriu. În privința aceasta trebuie să observ, că învățătoriu meu foarte puțin și-a ajuns scopul, și cu măsura aceasta a sa mai mult a înstrăinat pe elevii de școală. Pe când în scoalele poporale signul poate să aibă urmări tocmai contrare decât cele acceptate în clasele mai superioare introducerea signului poate fi încoronată de succese mulțemitoare.

Era mai p'aci să închei istorisirea întâmplărilor mele din viața școlară cu descrierea procedurii cu signul, când deodată mi veni în minte un alt moment din viața-mi școlară numai puțin caracteristic ca cel istorisit.

Mai înainte însă de a-l aminti, spun, că el se referă la cultivarea inimii, la plantarea de sentimente nobile în inimile fragede și ca atare avēndu și importanța sa merită de a-l înreînprospeta. Eacă în ce constă momentul acesta: „Lădița lui Dđeu!” Câte suveniruri plăcute sunt legate de acest nume? Cu câtă dragoste nu-mi aduc aminte de această măsură de a cultiva inima elevilor tineri.

apoi, vrēnd a face filosofie, nimic nu poate fi perfect, prin urmare nici acest învățătoriu, și chiar și în soare sunt pete.

Iubirea de școală, de chemare, nisuița de a înzestra pe elevii cu tot felul de cunoscințe, (în clasa a IV norma propunea și l. latină) din considerare că elevii trecēnd în gimnasiu să fie încâtva familiarizați cu ea sunt de ajuns de a numi pe acest învățătoriu adevărat apostol, și ca atare să poată servi de model, prin însușirile sale mai sus înșirate, celor ce au o asemenea chemare.

Concluziunea aceasta să nu se pară nimenui prea esagerată, luând în privire cele istorisite până aci, și să creadă, că am fost preocupat de sentimentul de recunoscință, când am dis: poate servi de model. N'am avut în vedere cu rostirea acelor cuvinte, decât afirmarea unui adevăr, cari pe lângă mine și alți l'a recunoscut.

Părăsind timpul, în care am fost transpus cu cugetul până aci me întorc earăși la actualitate, aducēnd ca încheiere cuvintele lui Eminescu din Glossa:

„Vremea trece vremea vine
„Toate-s vechi și nouă toate;
„Ce e rău și ce bine,
„Tu te întrebă și socoată.”

Discipulus.

Deja au și declarat învățătorii, câți au luat parte la cursul numit, în frunte cu d-nii Moian și Mușlea, că în anul școlastic viitor va deschide fie-care în școala din comuna sa un curs formal de industrie de casă.

Căci lămurit și învederat lucru e, că numai prin un învățământ practisat în școală de copii se poate ajunge cu timpul scopul înalt de a se lăși cunoștințele acestui ram de industrie în toate straturile poporului.

Învățământul de industrie predat în școală e mai regulat.

Școlarii în vârstă lor copilărească sunt mai primitivi de cunoștințe nouă, care li se întipăresc în vârstă lor mai bine și mai durabil.

Învățătoria poate ține ordine și disciplină mai bine în școală cu elevii obișnuiți decât cu adulții

Progresul e preste tot mai consecvent și mai sigur.

Unica obiecțiune, ce s'ar putea face din partea cuiva e, că poate acest nou învățământ ar fi câțiva o pedecă pentru progresul școlarii în celelalte obiecte de învățământ.

Lipsiți însă cu desăvârșire de orice argument convingător ni se par a fi astfel de scrupuli.

Din contră, părerea noastră e, că prin învățământul nou de industrie școala populară, departe de a suferi vre-o scădere, are din contră numai să prospere și să înflorească.

(Va urma.)

Varietăți.

* Sinodul parochial ordinariu al parohiei Sibiu-cetate, în care se va face și constituirea comitetului și a epitropiei parohiale pe un nou period de trei ani, se va ține Joi în 28 a l. c. Inceputul se va face la 9 oare a. m., după premergerea săvârșirii s liturgii și invocarea s Duch.

* Invitare la balul, ce se va arangia, în fa vorul fondului „Cerulei micșt din Orăștie“ la 18 Februaru 1888 st. n. în sala hotelului la „Contele Széchenyi“. Începutul la 8 oare seara. În timpul pausei 13 tineri vor executa jocurile naționale „Călușerul“ și „Bătuta“.

Orăștie, în Februaru, 1888.

Prețul de intrare: a) de persoană 1 fl. b) de familie 2 fl. Bilete de intrare se pot cumpăra la dnii N. Vlad, G. Baciu și I. Lăzăroiu.

Comitetul arangiator.

* (Invitare) Societatea „Academia ortodocșă“ pentru literatură, retorică și musică bisericească în seminariul arhidieceșan din Cernăuți va ține „Conferință solemnă“ Duminecă în 31 Ianuaru (12 Faur) a. c. la 4 1/2 oare p. în sala sinodală cu următorul

Program:

1. „Cuvânt de deschidere“, rostit de presidentul societății. — Corul execută „Mulți ani“ în G dur de prof Is. Vorobchievici.
2. „Tatăl nostru“ în E-dur de I cav. de Bejan.
3. „Epoca lui Vasile Lupu și Mateiu Basarab, Domnii Moldovei și Țării românești“, disertațiune istorică de I. Dorofteiu.
4. „Plâng și me tânguesc“ p. I. în C dur, p. II. în C-moll de prof. Is. Vorobchievici.
5. „Sânt, Sânt, Sânt“ și „Pre Tine Te lăudăm“ în E-dur de I. cav. de Bejan.

Pausă.

6. „Intru mulți ani Stăpâne“ în D dur de prof. Is. Vorobchievici.
7. „Părerile unor contrari ai creștinismului și combaterea aceloră“ disertațiune apologetică de Em. Nicorovici.
8. „Earna“ în C dur de C. Porumbescu.
9. „Infimțarea metropoliei Moldovei“ tratatistoric de G. Moroșan Mihăiescu.
10. „Isaie dănțuesce“ în E-dur de I. cav. de Bejan. Cernăuți, în Ianuaru, 1888.

Pentru comitet:

Presidentul: George Moroșan Mihăiescu. Secret. de externe: Victor Zăharoschi.

* (Suveniru Alteției Sale principelui de coroană Rudolf.) O deputațiune din Bucovina compusă din cele mai înalte persoane militare și civile în 2 Februaru n. a fost primită în audiență de Alteța Sa principele de coroană Rudolf. Această deputațiune a prezentat din partea țării Alteții Sale ca suvenir de călătoria Sa din vara trecută în Bucovina o cassetă cu fotografii și acuarele.

* (Portretul bar. Eudocșiu Hormuzachi) Revista Politică scrie: Ideea cea frumoasă, ca fie-care casă românească din țărișoara noastră să fie împodobită cu icoane reprezentând episoade însemnate din istoria noastră națională ori înfățișând portretele bărbaților noștri renumiți, este de mult dorită și simțită la noi în Bucovina.

Această idee a îndemnat și pre junimea studiosă dela universitatea din Cernăuți, spre tipărire de astfel de portrete și spre răspândirea cât mai mare a acestora în țara noastră, sperând, că cu aceasta va contribui și ea ceva pentru realizarea susnumitei idei.

Acum, pentru început, a ales portretul reșosatului nostru boier, baronul Eudocșiu Hormu-

zachi, care, precum e știut, are merite nemărginite pentru deșteptarea simțului național între românii Bucovinei, și care a lucrat din reșputeri pentru deslipirea Bucovinei de Galiția, și declararea ei de țeară autonomă și de sine stătătoare.

Portretul acestui bărbat nemuritoriu s'a tipărit ca suplement la „Biblioteca populară Bucovineană“ și s'a oferit ca un mic semu de mulțămire tuturor doamne și domni, cari au binevoit până acum ocașional a contribui pentru biblioteca numită, grătit, eară ceilalți din publicul român, cari au primit portretul acesta sunt rugați a sprijini după putință cu o contribuire cât de mică prourmarea tipării „Bibliotecii populare Bucovinene“, ale cărei broșure, precum îi cunoscut se împărtășesc gratuit între sătenii noștri cetitori.

Contribuirile benevole sunt a se trimite la adresa d-lui Victor Zaharescu-Zaharovschi, stud. teol. în Cernăuți, a cărui merit deosebit este, că numai prin zelul și stăruința sa, se edă „Biblioteca populară bucovineană“.

* Din Orăștie ni se scrie: Epitropul I. Marian, din Orăștie s'a distins între fiu bisericeii gr. or. din Orăștie, prin mai multe acte de binefacere, cari i-a asigurat recunoștința tuturor parochienilor. Dsa a dat în anii din urmă st. noastre bisericeii din Orăștie: 115 fl. pentru acoperirea bisericeii, 150 fl. pentru îngrădirea cimiteriului, 25 fl. pentru zidirea casei din cintirim. A mai împrumutat biserica cu 1000 fl. în condițiuni foarte moderate, spre scopul de a se completa zidirea școlaeii.

Aceste acte de generoasă binefacere sunt exemple vrednice de imitat și-i vor asigura maritimismului donator o recunoștință de a pururea în inimile parochienilor sei. Biserica din Orăștie are în dl I. Marian, care se află în cea mai viguroasă etate pe cel mai devotat sprijinitor al seu și sperează, că nici în viitor, d sa nu i va denega puternicul seu sucurs.

* (Un nou membru al casei magnaților.) „Gazeta-Transilvaniei“ după „Egyenlőség“ aduce scirea, că jidovul milionariu Moritz Hirsch, care a dat 150 de milioane franci pentru fundațiuni jidovesci și posedea mari proprietăți în Ungaria va fi numit membru al camerei magnaților unguresci.

* (Evenimentele premergătoare tractatului de alianță germano-austriac.) În 9 August 1879 veni principele de Bismarck la Gastein și primi acolo și pe ministrul italian Cairoli; înainte de aceea însă tot în 9 Aug și tot în Gastein conveni împăratul Wilhelm cu împăratul Francisc Iosif. Indată după aceasta izbucni războiul de presă rusogerman În 25 Aug. împăratul se reîntoarse la Babelsberg. În 26 Aug. se duse contele Andrassy la principele Bismarck la Gastein. În 29. August sosi împăratul Alecsandru II la Varșovia; mareșalul campestu bar. de Manteuffel l salută în numele împăratului Wilhelm. Urmă apoi călătoria împăratului german la Alexandrowo spre a conveni cu țarul la 3 Sept. În 8 Sept. urmă marșul austriacilor la Novi Bazar și în 11 Sept. receră principele Gortschakow, pe un interviv frances a și concheta oamenii și a se pregăti. În 21 Septembrie sosi principele Bismarck la Viena În 25 era earăși în Berlin, de unde în 9 Octobree, plecă la Varzin. În 22 Octobree fiind că împăratul nu consinția cu tractatul de alianță călătorii locoțiitoriu de cancelar împărețesc german, contele Stolberg la Baden Baden spre a mijloci consimțământul împăratului.

* (Academia maghiară de științe.) Direcțiunea academiei maghiare a statorit bugetul pentru anul curent și rămâne ca acela să fie prezentat și ședinții plenare. La intrate acest buget înregistrează suma de 153,000 fl; la eșite: pentru honorari, pentru salariile oficianților și ale servitorilor pentru pensiuni și ajutoare, cu totul 27,600 fl. Dotarea primei clase și a comisiunilor acesteia se urcă la suma de 15,000 fl.; dotarea clasei a doua și a comisiunilor ei, la 28,150 fl. a clasei a treia și a comisiunilor ei la 14,950 fl. Pentru comisiunea bibliotecară în acest buget figurează suma de 5000 fl. La rubrica alte spese neprevădută suma se urcă la 43,400 fl. Eșitele cu totul în acest buget sunt calculate la 134,000 fl.

* (Furnisări de cereale rusesci.) După cum anunță scirile din Varșovia în zilele din urmă a crescut prețul cerealelor în mod de tot considerabil în guvernamentele vestice rusesci și cu deosebire în Volhynia din cauză, că s'au efeptut mari furnisări de cereale pe seama erariului.

* (Cum șiesprimă recunoștința regina Angliei Victoria?) Regina Angliei a făcut soției medicului Mackenzie un present constător din un Camgarn indian însoțit de o epistolă scrisă cu mâna ei proprie, al cărei cuprins este următoriu: Serviciile cari bărbatul dvoastre, le a oferit ginerelui meu (se înțelege principele de coroană german) l despărțesce adeseori de dvoastră, și pentru ca se ve arăt, cât de mare e jertfa, care o aduce el pentru noi, ve trimit ca semn al stimei mele prezentul acesta.

* (Inundări în China.) Riul galben, numit „Hoang Ho“, după scirile, ce sosesc diu China a inundat preste trei mii orașe și sate mari. După cum spun foile engleze, țece mii mile pătrate sunt transformate într'un lac și preste cinci milioane oameni s'au inecat. Scirea despre aceasta calamitate mare a intristat adence pe „Fiul cerului“, împăratul chinezilor. Împărăteasa Chinei, atinsă de nenorocirile întemplate prin inundațiune, a dispus ca celor rămași sub cerul liber se li se împartă din economiile casei sale private 100,000 taeli (5 mărci germane = 1 tael).

Din esperințele și datorințele mele preoțesci în biserica greco-orientală.

Trecutul bisericeii noastre orientale cu prea puține escepțiuni ne arată, că o biserică națională prea puțin se interesează de soartea bisericeii celeilalte naționalități, și episcopatul privesce nepăsătoriu la suferințele bisericeii surori și este indestulat dacă poate încât-va mulțami aspirațiunile credincioșilor sei, fără a căuta să și câștige merite pentru întreaga noastră biserică ecumenică, întrevenind la ocașioni date spre a ajuta greutăților și a ușura suferințele coreligionarilor sei sau la casuri de abuzuri a pasi spre a le îndrepta. De aci dară încă se poate deduce, că archia bisericeii noastre nu e organizată de ajuns, ca bucuria sau întristarea să fie simțită de toți membrii ei, ca astfel apoi și interesul să fie mai mare pentru prosperarea diferitelor ei biserici naționale.

E adevărat și aceea, că a fost prigonită de multele domni străine, dar chiar în prigonirile acesteia încă dovedesce o neorganizare și o nesciință întru a delătura cauzele acelor neajunsuri, ba chiar când a fost spriginită de vre o altă naționalitate, precum a fost cu trimiterea veniturilor mănăstirilor închinete românești la Constantinopol, muntele Athos etc., spre a se susține credința creștină strimtorată, încă nu și-a cunoscut chemarea adevărată, amestecând interesele cele adevărate ale bisericeii, cu cele naționale așa, încât două sau trei naționalități nu au putut a se încălzi la sinul de mamă al bisericeii deopotrivă, ci totdeauna a căutat ca una să crească în contul celeilalte, degradându-se conducătorii ei dela chemarea archierească la cea de agent al panelenismului sau panserbismului și astfel i-a fost ușor uneia a treia naționalități heterodocșe să o atace, să se ridice deasupra ei, să i ingreuneze înaintarea sau chiar să o supună. Asta numai trebuie documentat, căci o scim.

Nu-mi e scopul să incriminez pe nime, ci spre a atrage atențiunea celor competenți, că a sosit timpul, în care și biserica noastră trebuie să iasă din retragerea, în care a stat, și apucându-se cu bărbăție de lucrul organizării să nisuiască a și ajunge mai curând scopul la care țintesce, adecă la perfecțiune. În cele următoare me voiu încerca a-mi espune esperințele ce mi le-am câștigat din pozițiunea mea inferioară despre defectele organizării personalului bisericeii noastre, fără a voi să vatăm pe cineva, ci simplu mi esprim dorul de a vedea clerul bisericeii noastre ridicându-se la nivelul, cei se cuvine. Alți bărbați cu pozițiuni mai înalte și vor fi câștigat alte cunoștințe mai vaste, de aceea se nu mi se ascrie aceasta încercare de reavoință, ci voiu fi fericit, dacă în casurile, în cari altora li se va păre că sum greșit, voiu fi luminat de alți lucrători în via Domnului mai înaintați atât în ranguri cât și în știință și vârstă.

Cercetând istoria bisericească vedem, că disputele teologice, degenerate în eresuri sunt mult mai numeroase în partea răsăriteană. Aceste eresuri erau prea înverșunate, încât nu se puteau aplană și astfel și aceasta poate a contribuit, ca să declare sănții părinți de încheiată organizarea bisericeii spre a închide așa dicând ușa eresurilor, ceea-ce n'a putut fi corect, deoarece scopul cel urmăresce biserica este perfecțiunea, și aceasta se poate ajunge numai gradat; astfel dar nici nu trebuie a se ținea calea închisă, ci a se da curs liber acestei nisuițe spre perfecțiune prin aședarea de canoane acomodate referințelor de țeri, popoare și timpuri, căci mie mi se pare, că biserica ortodocșă a pățit ca acel tată de familie, carele neavându și locuință statornică, spre a nu mai fi espus a suportă neplăcerile cele multe împreunate cu desul mutat se apucă și-și făcu o locuință din materialul cel mai solid, ce l'a știut el, și aședă pe fie-care membru din familie în câte o odaie și spre nu a mai fi sedus vreodată să se mai mute airea, s'a închis fie care membru pe sine în odaia sa și au aruncat cheile pe fereastră, ca astfel și dacă iar veni vreodată pofta de a se mai muta să nu o mai poată face. El însă și-a uitat de elementele naturei, precum ploaia, vânt și alte cauze, cari produc stricăciuni, încât cu timpul să periclitizez edificiul cu surpare, fără a mai pomeni de starea, că astfel se înstrăinează cu timpul cei de sub un coperiș, încât

nu se mai cunosc. Astfel și noi. Sub prețecst, că nu se mai poate convoca un sinod, în carele să fie adunată biserica creștină întreagă, stăm așa dîcînd închiși și ne uităm, cum suferim stricăciune unele instituțiuni fără a mai căuta și remedii spre îndreptarea lor. Spre a nu apăre, că am adus această asemănare zadarnic, să aduc un exemplu „postul.” Scim, că postul e prescris în biserica noastră (c. 29 Trula, c. 69 apost. c. 19 Gangra), — dară cum se țin aceste canoane în ziua de astăzi? earăși vedem cu toții. Fie-care deci scie, că neținînd postul comite călcare de lege și această comitere e un indemn de a și permite așa dîcînd călcări de lege în infinit, dară pentru aceea încă nime nu s'a pus, ca să cureze acest neajuns conform impregiurărilor actuale, căci fie-care se simte incompetent, așa dară numai un sinod ar fi chemat a îndrepta această abatere dela lege și astfel a eși din impas. Autonomia s'au autocefalia diferitelor biserici naționale însă, tocmai ca și a diferiților membrii retrași în odăile lor, face ca să fie nepăsătoare de așa ceva, fie pentru frica eresurilor, fie pentru că în acest timp îndelungat de când nu sau mai adunat în sinod li s'a legat așa dîcînd graiul, încât nu sciu ce ar face episcopatul ortodox la un eventual sinod ecumenic în privința limbii protocolare, dacă cumva nu le va veni în ajutoriu, spre ale deslega graiul, nouformînda limbă volapük, căci limba greacă e negleasă cu totul în biserica noastră. Acestea însă sunt întrebări cari trec în sfera de activitate a Preasfințitorilor d. episcopi, cari vor trebui cu timpul a se cugeta și asupra acestei posibilități, și eu voi înșira esperiințele, ce mi le-am câștigat în sfera preoțească începînd din jos și adecă dela seminar.

(Va urma.)

Mulțămită publică.

Cu ocaziunea balului arangiat de comuna bisericească română ortodoxă-orientală din Doboliu inf. în 6 Ianuaru a. c. st. v. în favorul bisericii ruinate și a supraedificatelor bisericesci nimicite prin incendiul din 29 Maiu 1887 a încurs următoarele suprasolviri: din Sibiu: Prea onor. domni Partenie Cosma director și adv. 1 fl., Dr. Oct. Rusu adv. 50 cr., Jer. Bariți oficial de bancă 50 cr. și Dl George Foica cand. adv. 50 cr. Din Doboliu inferior: dela dl Boda Dénes inv. reform. 50 cr., Nagy Lajos proprietar 50 cr., Magyari Pál 50 cr., Baczoni Béla 60 cr., Mateiu Crăciun negustor 1 fl., Bartha Jozsef proprietar 50 cr. Mihály Ferencz 50 cr. și Leopold Iozsef cărciumar 1 fl.

Primească atît acești marinimoși domni, cât și dnii Mihaiu Petru epitrop, George Tâmpa, George Lincu, George Baci și Ioan Popovici concursului și jertfei cărora este de a se atribui în mare parte reușita balului, primească dîc, espresiunea profundei noastre mulțămite și pe această cale.

În fine însemnez, că intratele balului au fost 62 fl. 55 cr. erogatele 18 fl. 50 cr. resulta deci un venit curat de 44 fl. 05 cr.

Doboliu inf., 20 Ianuaru, 1888.

În numele comitetului arangiator.

Nicolau Puian,
preot.**Loterie.**

Sâmbătă 4 Februaru 1888.

Timișoara:	20	82	2	53	71
Viena:	66	8	3	82	86

Sz. 263/1887 végreh.

[1776] 1—1

Arverési hirdmény.

Alóírt kir. bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi: miszerint a Hosszuaszoí kir. járásbírósnak 1887 évi 815 polg. számu végrehajtást elrendelő és a hosszuaszoí kir. járásbírósnak 1887 évi 815 polg. számu kiküldő végzése folytán N. Szebeni „Albina” hitelintézet végrehajtó részére Szancsall Ruzsán Miklos és társai végrehajtást szenvedő ellen 336 frt. 74 kr. o. é. tőke s járnulékaí iránt kielégítés képen bíróság foglalt és 600 frt. becsült ingóságokra a hosszuaszoí kir. járásbírósnak 1887 évi 1420 polg. számu végzésével 336 frt. tőke, ennek 1887 évi július hó 11 ik napjától járó 6% kamatai, 11 frt. 76 kr. ovási 1/3 % váltódíj eddig összesen 37 frt. 77 krban megállapított költségek iránt a további kielégítési végrehajtás elrendeltetvén. Ennek folytán az 1881 évi LX t. cz. 102. §-a értelmében ügyvéd Oltean Vazul végrehajtató képviselő írásbeli jelentkezésére a számu végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató, foglaltatók a felülfogatatók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett t. cz. 103 §-ára az árverésnek Szancsallon végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartására határnapul **1888 évi február hó 10-ik napjának délelőtti 10 órája** kitűzetik, a mikor a bíróság foglalt tárgyak: A. Fratilla Luonnál: 4 drb. fehér jármos ökör, B. Alberth Eleknel: 2 drb. fekete koncza egy kis csikóval legtöbbet igérőnek, az idézett t. cz. 108 §-ában megállított feltételek mellett, készpénzért, szükség esetén a becsáron alól is el fognak adadni. Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott törvöz. 111 és 112 §§-ai értelmében az árverés kezdetéig alóírt kiküldött végrehajtónál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kelt Hosszuaszoón 1888-ik évi február hó 1-ik napján.

Reinerth János,
kir. bir. végrehajtó.**Se deschide abonament pe anul 1888**

la

„Amicul Familiei“ Diariu beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a luni în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poezie, romane, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tractează cestiuni literare și științifice cu reflecșiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor îndviților din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Preotul Român“ Diariu bisericesc, scolastic și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2 1/2—3 1/2 coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștiia mulțime de predice pre Dumineci, sêrbători și diverse ocaziuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericească, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, pătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primesc gratis tot al patrulea esemplariu. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere —

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discursiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învederite și rectificade de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Geörg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesci la toate sêrbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op de cuvântări bisericesci întrece toate opurile de acest soi aparute până acum — avînd și o notiță istorică la fie-care sêrbătoare, care arată timpul introducerii; fasele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sêrbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzariul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Poterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: „Idealul perdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sicahstru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățămîntul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de scoală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplariu cu portofranca 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op, întogmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatică limbii române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbii române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, prof. gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprinde compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuița cu mult folos de cătră preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertățiuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scoala populară pentru învățători și preparandii. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secese. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secese. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoareii de D-zeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui esemplariu spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr.

[1765] 6—50